

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO FF
PHILOLOGIAE

Z POGRANICZA JĘZYKÓW
I LITERATUR
SŁOWIAŃSKICH

VOL. XIV/XV

LUBLIN

1996/1997

UNIWERSYTET MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
ISSN 0239-426X

GZEMPLARZ OBOWIĄZKOWY
BIBLIOTEKA
UMCS
LUBLIN

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

K O M I T E T R E D A K C Y J N Y

REDAKTOR NACZELNY

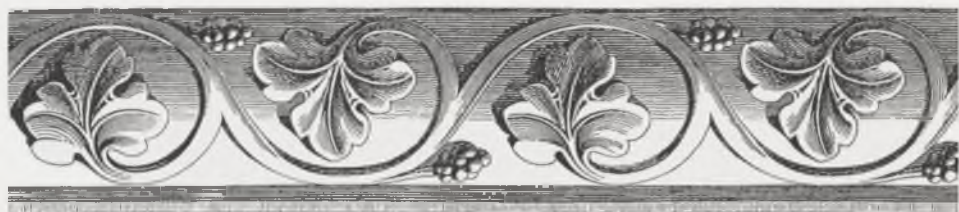
Grzegorz Leopold Seidler

ZASTĘPCY REDAKTORA NACZELNEGO

Wiesław Skrzydło, Wiesław Śladkowski

REDAKTORZY SEKCJI

A	MATHEMATICA	Adam Bielecki, Jan Krzyż
AA	CHEMIA	Kazimierz Sykut
AAA	PHYSICA	Jan Sielewiesiuk
B	GEOGRAPHIA, GEOLOGIA ETC.	Józef Wojtanowicz
C	BIOLOGIA	Zbigniew Lorkiewicz
D	MEDICINA	Stanisław Bryc
DD	MEDICINA VETERINARIA	Zdzisław Gliński
DDD	PHARMACIA	Romuald Langwiński
E	AGRICULTURA	Adam Szember
EE	ZOOTECHNICA	Marian Budzyński
EEE	HORTICULTURA	Maria Tendaj
F	HISTORIA	Wiesław Śladkowski
FF	PHILOLOGIAE	Alina Aleksandrowicz
G	IUS	Wiesław Skrzydło Antoni Pieniążek — zastępcą redaktora
H	OECONOMIA	Ryszard Orłowski
I	PHILOSOPHIA — SOCIOLOGIA	Zdzisław Cackowski
J	PAEDAGOGIA — PSYCHOLOGIA	Stanisław Popek
K	POLITOLOGIA	Jan Jachymek

ANNALES

UNIVERSITATIS MARIAE CURIE-SKŁODOWSKA

SECTIO FF
PHILOLOGIAE

Z POGRANICZA JĘZYKÓW
I LITERATUR
SŁOWIAŃSKICH

VOL. XIV/XV

LUBLIN

1996/1997

UNIwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
ISSN 0239-426X

EOC 22/98/134

1906/98

KOMITET REDAKCYJNY TOMU

JERZY BARTMIŃSKI, FELIKS CZYŻEWSKI (sekretarz naukowy),
JAN ORŁOWSKI, MICHAŁ SAJEWICZ, RYSZARD SZCZYGIEŁ

REDAKTOR NAUKOWY

FELIKS CZYŻEWSKI

RECENZENCI

KAROL DEJNA, JERZY STARNAWSKI

OPRACOWANIE REDAKCYJNE

HALINA RAYSS

PROJEKT OKŁADKI

I STRON TYTUŁOWYCH

JERZY DURAKIEWICZ

SKŁAD I ŁAMANIE SYSTEMEM $\text{\TeX}$

ARTUR DROZDOWSKI, MARTA MIEDZWIECKA

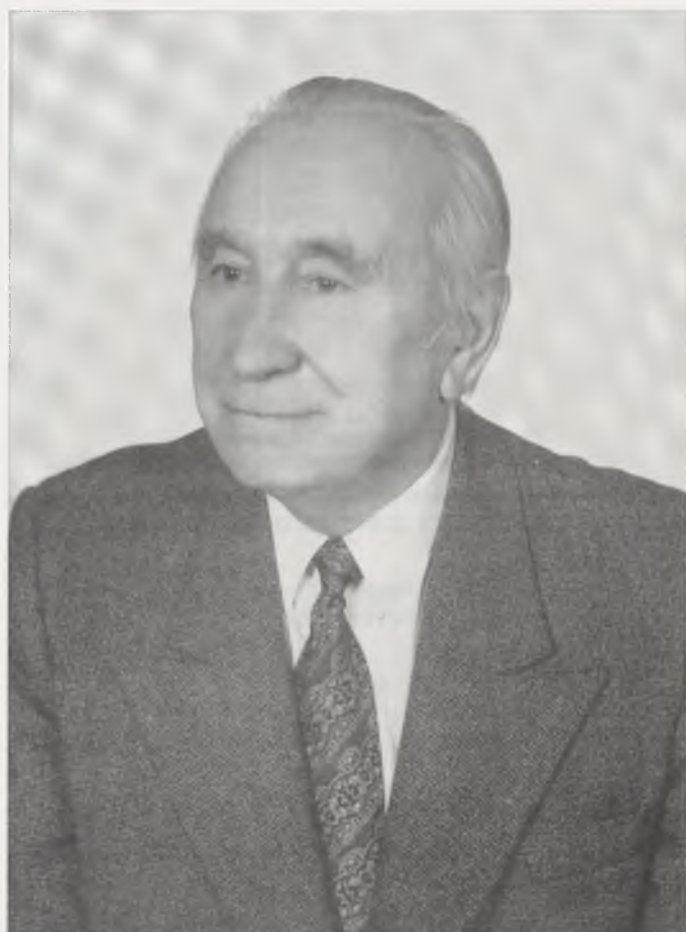
ISSN 0239-426X

WYDAWNICTWO UNIwersytetu MARII CURIE-SKŁODOWSKIEJ
Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 5, 20-031 Lublin, tel. (0-81) 37-53-02, 37-53-04

DRUK: ZAKŁAD POLIGRAFII WYDAWNICTWA UMCS

*Profesorowi Michałowi Łesiewiczowi
w siedemdziesiątą rocznicę urodzin
tom ten poświęcają*

przyjaciele i uczniowie

Spis treści

Table des matières

1.	Jubileusz Profesora Michała Łesiowa	11

I

2.	FELIKS CZYŻEWSKI, MICHAŁ SAJEWICZ Bibliografia prac Prof. dr. hab. Michała Łesiowa wraz z wykazem wykonanych pod jego kierunkiem prac magisterskich i doktorskich (1988–1997)	21
----	--	----

3.	MARIAN JURKOWSKI Step ukraiński w języku polskim	49
	La <i>steppe</i> ukrainienne dans la langue polonaise	56

4.	TADEUSZ BRAJERSKI Z gwar ukraińskich Chełmszczyzny. Przedwojenne teksty ukraińskie spod Hrubieszowa	57
	Les textes ukrainiens d'avant la guerre provenant de la région de Hrubieszów	64

II

5.	ДАНУТА БУДНЯК Стильове збагачення нової української літературної мови та доля України в роздумах Петра Кононенка	67
	Wzbogacenie stylistyki nowego ukraińskiego języka literackiego a los Ukrainy w rozważaniach teoretyczno-historycznych Petra Kononenka .	76

6. ОЛЕКСА ГОРБАЧ

Вплив Кнапіюсового „Тезавруса” на Максимовичів латино — „слов’янський” Лексикон	77
Wpływ Słownika łacińsko-polskiego G. Cnapiusa na Słownik łacińsko-słowiański (1718–1724) J. Maksymowicza	87

7. ПЕТРО ЛАВРІВ

Откуда есть пошла украинская земля? (Перші записи назви „Україна” та її походження)	89
Skąd pochodzi nazwa „Ukraina” (Pierwsze zapisy słowa Ukraina)	103

8. HANNA POPOWSKA-TABORSKA

Kaszubski <i>kált</i> , <i>káltun</i> — ukrainizm czy wyraz rodzimy?	105
Le <i>kált</i> , <i>káltun</i> kachoube — un emprunt ukrainien ou un mot indigène?	108

9. PETER SHERWOOD

<i>Fire and Water, Heat and Cold: Some Linguistic Reflections on the Ob-Ugrian Languages</i>	109
<i>Ogień i woda, gorąco i zimno. Kilka refleksji z badań nad językami obsko-ugryjskimi</i>	114

10. ЮРІЙ ШЕВЕЛЬОВ

Українські синтаксичні конструкції типу <i>збудовано місто</i> — <i>збудоване місто</i>	115
Українські конструкcje syntaktyczne typu <i>zbudowano miasto</i> — <i>zbudowane miasto</i>	119

11. DIANA WIECZOREK

Syntetyczność języka ukraińskiego. Ukraińsko-polsko-rosyjskie paralele	121
Le caractère synthétique de la langue ukrainienne. Parallélismes ukraino-polono-russes	131

12. WIESŁAW WITKOWSKI

Polonizmy w języku staroukraińskim	133
Polonismes en vieux ukrainien	146

III

13. BOGUSŁAW KREJA

Formacje na <i>-ulka</i> a problem <i>pigutki</i>	149
Les formations avec <i>-ulka</i> et le problème de <i>pigulka</i>	156

14. MARIAN KUCAŁA

Lubelskie <i>lodówkonaprawy</i> i <i>dywanotapicerkoprania</i>	157
<i>Lodówkonaprawa</i> et <i>dywanotapicerkopranie</i> de Lublin	163

15. WANDA FAL

Funkcje syntaktyczne Celownika w języku rosyjskim i polskim	165
Fonctions syntaxiques du Datif en russe et en polonais	172

16. HENRY LEEMING

A 17th-Century Russian Medical Handbook: Some Linguistic Observations	173
Siedemnastowieczny staroruski traktat medyczny. Kilka uwag lingwistycznych	179

17. ZENON LESZCZYŃSKI

Międzyjęzykowe paralele w użyciu czasowników mówienia	181
Les parallélismes interlinguistiques de l'emploi des verbes du dire	192

18. LESZEK MOSZYŃSKI

Kilka uwag o słownictwie Ewangeliarza Mściława Wielkiego z przełomu XI–XII wieku	193
Einige Bemerkungen über den Wortschatz des altostslawischen Evangeliums von Mstislav dem Großen aus der Wende des 11. zum 12. Jahrhundert	209

19. ТЕОТЫН РОТТ-ЖЕБРОВСКИЙ

Молитва Господня в древнейших памятниках славянской литургии	211
Modlitwa Pańska w najstarszych zabytkach literatury słowiańskiej	220

20. ЈАН ФРАНЦИШЕК НОСОВИЧ

Причастия в грамматической системе русского и польского языков	221
„Pricastia” w systemie gramatycznym języka rosyjskiego i polskiego	228

21. ЈАН SIENKIEWICZ

Przysłówki odliczebnikowe z sufiksem <i>-ždy</i> w języku rosyjskim drugiej połowy XVII wieku	231
Adverbes formés à partir d'adjectifs numériques avec le suffixe <i>-ždy</i> dans la langue russe de la deuxième moitié du XVII ^e siècle	244

22. PAWEŁ SIGAŁOW

Polish Adverbs with <i>-o</i> <i>-e</i> in Slavo-Baltic Context	245
Przysłówki z końcówkami <i>-o</i> <i>-e</i> w języku polskim na tle słowiańsko-bałtyckim	253

23. BOHDAN STRUMIŃSKI

Czy istniał rdzeń prasłowiański <i>*bľ'z-</i> ?	255
Did a Proto-Slavic <i>*bľ'z</i> -Root Exist?	267

24. HALINA WIŚNIEWSKA

Orientalizmy i rutenizmy — wyrazy modne w XVII wieku (na przykładzie utworów poetyckich)	269
Emprunts aux langues orientales et au ruthène — lexique à la mode au XVII ^e siècle (sur l'exemple des oeuvres poétiques)	284

IV

25. BRONISŁAWA JANIAK	
Uwagi o deklinacji rzeczowników w polszczyźnie powstałej na substracie ukraińskim	287
Zur Deklination der Substantive in der polnischen Sprache, welche auf dem ukrainischen Substrat entstanden ist	298
26. ТЕТЯНА МАРУСЕНКО	
До питання про джерела для <i>Словника українських говірок</i> (СУГ)	299
Problem źródeł do <i>Słownika gwar ukraińskich</i>	305
27. JERZY REICHAN	
Ze słowotwórstwa gwar Polski wschodniej	307
A propos de la formation de mots dans les patois de la Pologne orientale	316
28. JANUSZ RIEGER	
Dwa drobiazgi ze słowotwórstwa łemkowskiego	317
Deux détails de la formation des mots en patois de la région de <i>Lemkowie</i>	320
29. STEFAN WARCHOŁ	
W sprawie genezy miejsca akcentu na sylabie trzeciej od końca w formach czasownikowych typu <i>jeχalem — jeχališmy</i> w gwarze polskiej wsi Bušno i Raciborowice w województwie chełmskim	325
Remarques sur la genèse de la place de l'accent sur l'antépénultième dans les formes verbales du type <i>jeχalem — jeχališmy</i> du patois polonais des villages Bušno et Raciborowice dans la voïévodie de Chełm	329
V	
30. ZOFIA ABRAMOWICZ	
O wartości estetycznej imienia	333
Естетическая ценность личного имени	341
31. ІВАН ЛОБ'ЮК	
Міжмовна інтерференція в мікротопонімії (На матеріалі гуцульських говірок Сучавщини, Румунія)	343
Inferencja językowa w mikrotoponimii (na materiale huculskich gwar Suczawszczyzny, Rumunia)	353
32. LEONARDA DACEWICZ	
Mikrotoponimia miejscowości Mielnik w województwie białostockim ..	355
Microtoponymie de la localité Mielnik de la voïévodie de Białystok ...	365
33. MICHAŁ KONDRATIUK	
Termin chrześcijański pochodzenia greckiego w nazwie wsi <i>Staworowo</i> i antroponimach typu <i>Stawor, Staworko</i>	367
Terme chrétien d'origine grecque dans le nom du village <i>Staworowo</i> et dans les anthroponymes du type <i>Stawor, Staworko</i>	372

34. CZESŁAW KOSYL	
Nazewnictwo kotów w literaturze pięknej na tle zoonimii uzualnej. Cz. I	373
Le dénomination des chats dans les textes littéraires face à la zoonymie usuelle. P. I.....	387
35. WŁADYSŁAW MAKARSKI	
Z toponimii pogranicza polsko-ruskiego: <i>Ozomla</i>	389
Remarques sur la toponymie des territoires limitrophes de la Pologne et de la Ruthénie: <i>Ozomla</i>	396
VI	
36. JAN ADAMOWSKI	
Czas i częstotliwość łysogórskich sabatów czarownic	399
Le temps et la fréquence des sabbats de sorcières de Łysa Góra.....	409
37. ЛИЛИЯ БЫКОВА, НОННА СУКАЛЕНКО	
Специфика национально-культурных символов	411
Specyfika ludowych symboli kulturowych	425
38. RYSZARD ŁUŻNY	
Kolęda ukraińska i jej horyzonty teologiczno-antropologiczne	427
Chant de Noël ukrainien et ses horizons téologiques et anthropologiques	440
39. JAN MIROSLAW KASJAN	
Dzieje niektórych polskich i ukraińskich ballad ludowych według Lajosa Vargyasa	441
Histoire des ballades polonaises et ukrainiennes d'après Lajos Vargyas	471
40. STEFAN KOZAK	
Narodowy mesjanizm ukraiński i polski	473
Les messianismes ukrainien et polonais	485
41. JAN ORŁOWSKI	
Biblizmy w języku poezji Anny Achmatowej.....	487
Біблізми в языке поезії Анни Ахматової.....	493
42. LEONARD A. POLAKIEWICZ	
The Theme of Protest and the Protesting Hero in Chekhov's Writing .	495
Temat protestu i protestującego bohatera w twórczości Czechowa.....	511
43. ЯРОСЛАВ РОЗУМНИЙ	
Сковорода в поезії Драча, Калинця, Барки, Тичини і Шевчука (До 200-річчя від смерті філософа: 1794–1994)	513
Skoworoda w poezji Dracza, Kałyncia, Barki, Tyczyny i Szewczuka ...	522

